

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 1ης Οκτωβρίου 2015*

«Αίτηση αναίρεσως — Κρατικές ενισχύσεις — Ενισχύσεις χορηγούμενες από τις ουγγρικές αρχές υπέρ ορισμένων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας — Συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας συναφθείσες μεταξύ δημόσιας επιχειρήσεως και ορισμένων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας — Απόφαση με την οποία οι ενισχύσεις κρίνονται ασύμβατες με την κοινή αγορά και διατάσσεται η ανάκτησή τους — Έννοια του “διαδίκου” που μπορεί να ασκήσει αίτηση αναίρεσως ενώπιον του Δικαστηρίου — Προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση — Κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση της υπάρξεως ενισχύσεως — Έννοια της “κρατικής ενισχύσεως” — Πλεονέκτημα — Κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή — Μέθοδος υπολογισμού του ποσού των εν λόγω ενισχύσεων»

Στην υπόθεση C-357/14 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 21 Ιουλίου 2014,

Electrabel SA, με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο),

Dunamenti Erőmű Zrt., με έδρα το Százhalombatta (Ουγγαρία),

εκπροσωπούμενες από τους J. Philippe, F.-H. Boret και A.-C. Guyon, avocats, καθώς και από τον P. Turner, QC,

αναιρεσεύουσες,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τον L. Flynn και την K. Talabér-Ritz,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Pešič, πρόεδρο τμήματος, A. Ó Caoimh (εισηγητή), C. Toader, E. Jarašiūnas και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 20ής Απριλίου 2015,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 1ης Ιουλίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή τους αναίρεσεως, η Electrabel SA (στο εξής: Electrabel) και η Dunamenti Erőmű Zrt. (στο εξής: Dunamenti Erőmű) ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Dunamenti Erőmű κατά Επιτροπής (T-179/09, EU:T:2014:236, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της Dunamenti Erőmű, με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως 2009/609/EK της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2008, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις C 41/05 τις οποίες χορήγησε η Ουγγαρία στο πλαίσιο συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ 2009, L 225, σ. 53, στο εξής: επίδικη απόφαση), και, επικουρικώς, των άρθρων 2 και 5 της αποφάσεως αυτής.

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Κατά το άρθρο 2 της Πράξης περί των όρων προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003, L 236, σ. 33, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως του 2003):

«Από την ημερομηνία προσχώρησης, οι διατάξεις των αρχικών Συνθηκών και οι πριν από την προσχώρηση θεσπισθείσες πράξεις των οργάνων και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεσμεύουν τα νέα κράτη μέλη και εφαρμόζονται σε αυτά υπό τους όρους που προβλέπονται στις Συνθήκες αυτές και στην παρούσα Πράξη.»

- 3 Το παράρτημα IV της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 προβλέπει, στο σημείο 3 των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων που άρχισαν να εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στην Ουγγαρία πριν από την ημερομηνία προσχωρήσεώς της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το εν λόγω σημείο 3, παράγραφοι 1 έως 3, έχει ως εξής:

«1. Τα ακόλουθα συστήματα ενισχύσεων και ατομικά καθεστώτα ενίσχυσης που παράγουν αποτελέσματα σε νέο κράτος μέλος πριν από την ημερομηνία προσχώρησης και εφαρμόζονται ακόμη και μετά την ημερομηνία αυτή θεωρούνται, κατά την προσχώρηση, ως υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 88, παράγραφος 1, [ΕΚ]:

α) μέτρα ενίσχυσης που έχουν τεθεί σε ισχύ πριν από τις 10 Δεκεμβρίου 1994·

β) μέτρα ενίσχυσης που απαριθμούνται στο Προσάρτημα του παρόντος Παραρτήματος·

γ) μέτρα ενίσχυσης τα οποία αξιολογήθηκαν από την αρχή εποπτείας των κρατικών ενισχύσεων του νέου κράτους μέλους πριν από την ημερομηνία προσχώρησης και κρίθηκαν συμβατά με το κεκτημένο και για τα οποία η Επιτροπή δεν προέβαλε αντιρρήσεις λόγω σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με την κοινή αγορά, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2.

Όλα τα ευρισκόμενα ακόμα σε ισχύ μετά την ημερομηνία προσχώρησης μέτρα, τα οποία αποτελούν κρατική ενίσχυση και δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις, θεωρούνται ως νέα ενίσχυση, κατά την προσχώρηση, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 88, παράγραφος 3, [ΕΚ].

[...]

2. [...]

Εάν η Επιτροπή δεν προβάλλει αντιρρήσεις [για] το υφιστάμενο μέτρο ενίσχυσης λόγω σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με την κοινή αγορά εντός τριών μηνών από την παραλαβή όλων των στοιχείων για το μέτρο αυτό ή από την παραλαβή της δήλωσης του νέου κράτους μέλους με την οποία το κράτος μέλος αυτό ενημερώνει την Επιτροπή ότι θεωρεί ότι τα παρασχεθέντα στοιχεία είναι πλήρη, διότι τα ζητούμενα συμπληρωματικά στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα ή διότι έχουν ήδη παρασχεθεί, η Επιτροπή θεωρείται ότι δεν έχει προβάλει αντιρρήσεις.

Όλα τα μέτρα ενίσχυσης που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία η οποία εκτίθεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ', πριν από την ημερομηνία προσχώρησης υπόκεινται στην εν λόγω διαδικασία, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι, κατά την περίοδο εξέτασης, το οικείο νέο κράτος μέλος έχει ήδη καταστεί μέλος της Ένωσης.

3. [Η] απόφαση της Επιτροπής να προβάλλει αντιρρήσεις για κάποιο μέτρο, κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο γ', θεωρείται ως απόφαση έναρξης της επίσημης διαδικασίας έρευνας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88 ΕΚ] [(ΕΕ L 83, σ. 1)].

Εάν παρόμοια απόφαση ληφθεί πριν από την ημερομηνία προσχώρησης, η απόφαση παράγει αποτελέσματα μόνον από την ημερομηνία προσχώρησης.»

Ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

4 Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση, όπως προκύπτουν από τις σκέψεις 1 έως 29 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, συνοψίζονται ως εξής.

Οι προσφεύγουσες

5 Η Dunamenti ΕρőμŰ είναι παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιείται στην ουγγρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και εκμεταλλεύεται σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκεται 30 χλμ. περίπου νοτίως της Βουδαπέστης (Ουγγαρία). Πρόκειται για πρώην δημόσια επιχείρηση, η οποία ιδιωτικοποιήθηκε στα μέσα της δεκαετίας του '90. Κατά τον χρόνο της εκτιμήσεως από το Γενικό Δικαστήριο των πραγματικών περιστατικών στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το 75 % περίπου των μετοχών της Dunamenti ΕρőμŰ κατείχε η Electrabel, η οποία ανήκει σε όμιλο του οποίου μητρική εταιρία είναι η GDF Suez SA, και το 25 % περίπου η Magyar Villamos Művek Zrt. (στο εξής: MVM), δημόσια επιχείρηση, η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και στο χονδρεμπόριο, τη μεταφορά και τη μεταπώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην επίμαχη αγορά.

6 Στις 10 Οκτωβρίου 1995, ακριβώς πριν από την ιδιωτικοποίησή της, η Dunamenti ΕρőμŰ συνήψε σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τη MVM, η οποία αφορούσε τις μονάδες «blocs F» και «blocs G2» του σταθμού της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (στο εξής: επίμαχη ΣΑΗΛ). Η

συμφωνία αυτή, που τέθηκε σε ισχύ το 1996, επρόκειτο να διαρκέσει μέχρι το 2010 για τις μονάδες «blocs F», που λειτουργούσαν με φυσικό αέριο, και μέχρι το 2015 για τις μονάδες «blocs G2», εφοδιασμένες με στρόβιλο φυσικού αερίου συνδυασμένου κύκλου.

Οι συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

- 7 Όπως η Dunamenti Ερῶμυ, και άλλοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιούνταν στην ουγγρική αγορά σύναψαν μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με την MVM (στο εξής: ΣΑΗΛ).
- 8 Τα κύρια χαρακτηριστικά των ΣΑΗΛ ήταν τα εξής δύο στοιχεία. Αφενός, δέσμευαν για λογαριασμό της MVM το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής δυναμικότητας των σταθμών παραγωγής που αφορούσε η σύμβαση.
- 9 Αφετέρου, οι ΣΑΗΛ επέβαλλαν στην MVM την υποχρέωση να αγοράζει ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από κάθε σταθμό παραγωγής που λειτουργούσε στο πλαίσιο τους. Προέβλεπαν επίσης υποχρέωση της MVM να αγοράζει ετησίως από κάθε σταθμό παραγωγής μία ελάχιστη ποσότητα.
- 10 Οι τιμές καθορίζονταν με τις ΣΑΗΛ ως εξής: ο πρώτος κύκλος ρυθμίσεως των τιμών άρχισε να εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 1997 και ο δεύτερος κύκλος από 1ης Ιανουαρίου 2001. Από 1ης Ιανουαρίου 2004, η ρύθμιση προέβλεπε την εφαρμογή, αφενός, μίας τιμής ισχύος για τη δεσμευμένη δυναμικότητα, προς πληρωμή της διατιθέμενης ισχύος, που κάλυπτε το σταθερό κόστος καθώς και το κόστος κεφαλαίου και το κατέβαλε η MVM, και, αφετέρου, μίας τιμής ενέργειας προς πληρωμή της κατ' ελάχιστο προβλεπόμενης καταναλώσεως ενέργειας, η οποία κάλυπτε το μεταβλητό κόστος. Εντούτοις, εάν η MVM δεν αγόραζε την ελάχιστη καθορισθείσα ποσότητα, ήταν υποχρεωμένη να καταβάλει το κόστος των καυσίμων.
- 11 Οι ΣΑΗΛ που συνήφθησαν το διάστημα 1995-1996, οι οποίες είναι οι επτά από τις δέκα ΣΑΗΛ που εξέτασε η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της επίμαχης ΣΑΗΛ, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης των σταθμών παραγωγής. Οι εν λόγω ΣΑΗΛ τροποποιήθηκαν εν μέρει από τους συμβαλλόμενους μετά την ιδιωτικοποίηση.

Η προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- 12 Η Συνθήκη μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, του Βασιλείου της Σουηδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας, για την ένταξη της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003, L 236, σ. 17, στο εξής: Συνθήκη Προσχώρησης) υπογράφηκε από την Ουγγαρία στις 16 Απριλίου 2003 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004.

Η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής και η επίδικη απόφαση

- 13 Με έγγραφο της 31ης Μαρτίου 2004, οι ουγγρικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή το κυβερνητικό διάταγμα 183/2002 (VIII.23.), περί λεπτομερών κανόνων προσδιορισμού και διαχείρισεως του «λανθάνοντος κόστους», στο πλαίσιο της διαδικασίας του παραρτήματος IV, σημείο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003. Το κοινοποιηθέν κυβερνητικό διάταγμα διέπει το καθεστώς αντισταθμίσεως του κόστους το οποίο φέρει η MVM ως χονδρέμπορο ηλεκτρικής ενέργειας.
- 14 Με έγγραφο της 13ης Απριλίου 2005, οι ουγγρικές αρχές ανακάλεσαν την ως άνω κοινοποίηση. Στις 4 Μαΐου 2005, σύμφωνα με τον κανονισμό 659/1999, η Επιτροπή καταχώρισε αυτεπαγγέλτως υπόθεση κρατικής ενισχύσεως σχετικά με τις ΣΑΗΛ.
- 15 Κατόπιν ανταλλαγής πολλών εγγράφων μεταξύ της Επιτροπής και της Ουγγαρίας, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 4 Ιουνίου 2008, την επίδικη απόφαση.
- 16 Στα σημεία 468 έως 470 της αποφάσεως αυτής, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι ΣΑΗΛ χορηγούσαν παράνομη κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, στους Ούγγρους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας και ότι η κρατική αυτή ενίσχυση ήταν ασύμβατη προς την κοινή αγορά. Η Επιτροπή πρόσθεσε ότι η κρατική ενίσχυση που προέκυπτε από τις ΣΑΗΛ συνίστατο στην υποχρέωση της MVM να αγοράζει ορισμένη ποσότητα δυναμικότητας και ορισμένη εγγυημένη ελάχιστη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας σε τιμή που κάλυπτε το σταθερό και μεταβλητό κόστος καθώς και το κόστος κεφαλαίου κατά ένα σημαντικό τμήμα της διάρκειας ζωής των παραγωγικών μονάδων, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό στους παραγωγούς την απόδοση των επενδύσεων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διέταξε την κατάργηση της εν λόγω ενισχύσεως.
- 17 Το διατακτικό της επίδικης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

1. Η υποχρέωση αγοράς που καθορίζεται στις μακροπρόθεσμες [ΣΑΗΛ] που συνάφθηκαν μεταξύ της [MVM] και της [Dunamenti Erőmű και έξι άλλων Ούγγρων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας] συνιστά κρατική ενίσχυση προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 87[, παράγραφος 1, ΕΚ].
2. Η κρατική ενίσχυση, όπως ορίζεται [στην παράγραφο 1] δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.
3. Η Ουγγαρία, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, καταργεί τη χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 2

1. Η Ουγγαρία θα ανακτήσει από τους ωφελούμενους την προς ανάκτηση ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1.

[...]

Άρθρο 3

1. Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης για τα μέτρα που έλαβε ή προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και ειδικά για τα μέτρα που λαμβάνει ώστε η σχετική

προσομοίωση της χονδρικής αγοράς να πραγματοποιηθεί για τον σκοπό του προσδιορισμού του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί, για τις λεπτομέρειες της μεθόδου που πρόκειται να εφαρμοστεί και για τη λεπτομερή περιγραφή των στοιχείων που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για τον ανωτέρω σκοπό.

[...]

Άρθρο 4

1. Η Ουγγαρία υπολογίζει το ακριβές ποσό της ενίσχυσης προς ανάκτηση με τη μέθοδο της προσομοίωσης εκείνης της κατάστασης στη χονδρική αγορά, η οποία θα διαμορφωνόταν εάν καμία από τις μακροπρόθεσμες [ΣΑΗΛ], όπως ορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, δεν θα ήταν σε ισχύ μετά την 1η Μαΐου 2004.

2. Η Ουγγαρία, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, με τη μέθοδο που ορίζεται στην παράγραφο 1 υπολογίζει το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί, καθώς και γνωστοποιεί στην Επιτροπή κάθε σημαντική πληροφορία που αφορά την προαναφερόμενη προσομοίωση, ειδικά τα αποτελέσματα αυτής, την περιγραφή των εφαρμοσμένων μεθόδων και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση της προσομοίωσης.

Άρθρο 5

Εντός δέκα μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, η Ουγγαρία εξασφαλίζει την ανάκτηση της ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας.»

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 28 Απριλίου 2009, η Dunamenti Erőmű άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και, επικουρικώς, των άρθρων 2 και 5 της αποφάσεως αυτής, στο μέτρο που διέτασσαν την ανάκτηση από αυτήν του ποσού που υπερέβαινε την ενίσχυση την οποία η Επιτροπή έκρινε ως ασύμβατη προς την κοινή αγορά.
- 19 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, η Dunamenti Erőmű προέβαλε τέσσερις λόγους ισχυριζόμενη, πρώτον, ότι η Επιτροπή εσφαλμένως διαπίστωσε την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, δεύτερον, ότι ακόμη και αν υποθεθεί ότι έλαβε κρατική ενίσχυση με τις συναφθείσες το 1995 συμβάσεις, η Επιτροπή δεν έπρεπε να χαρακτηρίσει την εν λόγω ενίσχυση, από 1ης Μαΐου 2004, ως νέα ενίσχυση, αλλά ως υφιστάμενη, κατά την έννοια του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ, τρίτον, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλείονα σφάλματα ως προς τη συμβατότητα της επίδικης κρατικής ενισχύσεως με την κοινή αγορά και, τέταρτον, ότι η νομιμότητα της διαταγής ανακτήσεως της ενισχύσεως είναι αμφισβητήσιμη.
- 20 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε όλους τους ως άνω λόγους ακυρώσεως.

Αιτήματα των διαδικών ενώπιον του Δικαστηρίου

- 21 Με την αίτησή τους αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες ζητούν από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση καθόσον επικυρώνει την επίδικη απόφαση·
 - να αποφανθεί οριστικά και να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, καθόσον έκρινε ότι οι ΣΑΗΛ είναι παράνομες και συνιστούν κρατικές ενισχύσεις μη συμβατές προς την κοινή αγορά ή, επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, και
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου.
- 22 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
- να κηρύξει την αίτηση αναιρέσεως απαράδεκτη κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel·
 - να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Dunamenti Erőmű, και
 - να καταδικάσει την Dunamenti Erőmű στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 23 Οι αναιρεσείουσες προβάλλουν προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως πέντε λόγους.
- 24 Η Επιτροπή αμφισβητεί, αφενός, το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel και, αφετέρου, το παραδεκτό όσον αφορά συγκεκριμένα τον τρίτο και τέταρτο λόγο αναιρέσεως, καθώς και τη βασιμότητα καθενός από τους πέντε λόγους που προβάλλουν οι αναιρεσείουσες.
- 25 Προκαταρκτικά, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel, καθώς και τα επιχειρήματα της Επιτροπής που αντλούνται από το μη παραδεκτό του τρίτου και του τέταρτου λόγου αναιρέσεως στο πλαίσιο της συγκεκριμένης εκτιμήσεως καθενός από τους λόγους αυτούς.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel

Επιχειρήματα των διαδικών

- 26 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να κηρύξει την αίτηση αναιρέσεως απαράδεκτη κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel, εφόσον αυτή δεν ήταν διάδικος πρωτοδίκως.
- 27 Οι αναιρεσείουσες ισχυρίζονται ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι παραδεκτή κατά το μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel. Επισημαίνουν ότι, κατά τον χρόνο της ασκήσεως της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της επίδικης αποφάσεως, η Electrabel και η Dunamenti Erőmű αποτελούσαν μέρος του ιδίου ομίλου επιχειρήσεων και ότι τα οικονομικά και νομικά συμφέροντά τους μπορούσαν να υποστηριχθούν από τη μία εξ αυτών.
- 28 Τον Ιούνιο του 2014, η Electrabel πώλησε το μερίδιο της Dunamenti Erőmű που κατείχε και, επομένως, το κοινό συμφέρον των δύο αυτών εταιριών έπρεπε να υποστηριχθεί συγχρόνως από την Electrabel και από την Dunamenti Erőmű. Ερμηνεία των κανόνων διαδικασίας του Δικαστηρίου υπό

την έννοια ότι απαγορεύεται στην Electrabel να ασκήσει την παρούσα αίτηση αναιρέσεως θα ήταν αντίθετη προς την αρχή της χρηστής διοικήσεως και θα στερούσε την εταιρία αυτή από την αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 29 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 56, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου «μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο». Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η Electrabel δεν ήταν διάδικος πρωτοδίκως. Περαιτέρω, ακόμη και αν υποθεθεί ότι, κατά την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Electrabel ανήκε στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων με την Dunamenti Erőmű, η οποία ήταν διάδικος πρωτοδίκως, το γεγονός αυτό δεν αρκεί για να χαρακτηριστεί η Electrabel ως «διάδικος», κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.
- 30 Εξάλλου, αντίθετα προς όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες, ερμηνεία του Οργανισμού του Δικαστηρίου η οποία δεν επιτρέπει στην Electrabel να ασκήσει την παρούσα αίτηση αναιρέσεως ουδόλως είναι αντίθετη προς το δικαίωμά της να προσφύγει στη δικαιοσύνη ή προς την αρχή της χρηστής διοικήσεως. Αντιθέτως, ο περιορισμός της κατηγορίας των προσώπων που μπορούν να ασκήσουν αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου σε συγκεκριμένη υπόθεση, όπως ο περιορισμός που προβλέπεται στο άρθρο 56 του ως άνω Οργανισμού, αποσκοπεί ακριβώς στην εγγύηση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, διασφαλίζοντας ιδίως το προβλέψιμο των αιτήσεων αναιρέσεως που μπορούν να ασκηθούν κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου και αποτρέποντας έτσι την καταστρατήγηση των προθεσμιών και των προϋποθέσεων παραδεκτού που έχουν εφαρμογή σε άλλα μέσα παροχής εννόμου προστασίας που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης.
- 31 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η παρούσα αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη κατά το μέτρο που ασκείται από την Electrabel.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από την εσφαλμένη συλλογιστική που ακολούθησε το Γενικό Δικαστήριο για να χαρακτηρίσει την επίδικη ΣΑΗΛ ως νέα ενίσχυση

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 32 Η Dunamenti Erőmű υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο συμπεραίνοντας, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίδικη ΣΑΗΛ συνιστά νέα ενίσχυση, κατά την έννοια του παραρτήματος IV της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003, ενώ δεν εξακρίβωσε προηγουμένως αν η σύμβαση αυτή συνιστούσε κρατική ενίσχυση.
- 33 Η προσέγγιση του Γενικού Δικαστηρίου είναι εσφαλμένη για δύο λόγους. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο σιωπηρώς στην υπόθεση ότι υφίσταται κρατική ενίσχυση, δεν αιτιολόγησε επαρκώς τη διαπίστωσή του για την ύπαρξη νέας ενισχύσεως. Συναφώς, από το γράμμα του παραρτήματος IV της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 προκύπτει ότι η εν λόγω Πράξη έχει εφαρμογή μόνο στα μέτρα που συνιστούν ενίσχυση. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε μία «διάλληλη» συλλογιστική, στις σκέψεις 55 έως 60, 61 έως 73 και 77 έως 98 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία βάσει της υποθέσεως περί της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως εξήχθη τελικώς το συμπέρασμα ότι η επίμαχη ενίσχυση υφίσταται πράγματι.
- 34 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, η Dunamenti Erőmű υποστήριξε ότι, στις σκέψεις 78 και 79 της αποφάσεως OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185), το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι είναι απαραίτητο, πριν εξεταστεί αν η ενίσχυση πρέπει να χαρακτηριστεί ως νέα ή υφιστάμενη, να εξακριβωθεί αν το κρατικό μέτρο εμπεριέχει κρατική ενίσχυση.

35 Η Επιτροπή προβάλλει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 36 Επισημαίνεται, πρώτον, ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο είναι ελεύθερο να διαρθρώσει και να αναπτύξει τον συλλογισμό του κατά τον τρόπο που θεωρεί πρόσφορο για να απαντήσει στους ισχυρισμούς που προβάλλονται ενώπιόν του. Επομένως, η δομή και η ανάπτυξη που επιλέγει το Γενικό Δικαστήριο για να στηρίξει την απάντησή του δεν μπορούν να τεθούν εν αμφιβόλω στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως μέσω αιτιάσεων με τις οποίες επιχειρείται να αποδειχθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να διαμορφώσει τον συλλογισμό του κατά τρόπο που ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του προσφεύγοντος (απόφαση *British Telecommunications* κατά Επιτροπής, C-620/13 P, EU:C:2014:2309, σκέψη 29).
- 37 Ακολούθως, όσον αφορά τις σκέψεις 78 και 79 της αποφάσεως *OTP Bank* (C-672/13, EU:C:2015:185), αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η *Dunamenti Erőmű*, το Δικαστήριο ουδόλως διαπίστωσε ότι το Γενικό Δικαστήριο πρέπει πάντοτε, πριν προβεί στον χαρακτηρισμό του συγκεκριμένου μέτρου ως νέας ή υφιστάμενης ενισχύσεως, να εξετάζει αν υφίσταται κρατική ενίσχυση. Συγκεκριμένα, με τις ως άνω σκέψεις, το Δικαστήριο είχε περιοριστεί στο να επισημάνει, κατ' ουσίαν, ότι, μεταξύ άλλων, το επίμαχο μέτρο έπρεπε να θεωρηθεί ως νέα ενίσχυση στην περίπτωση που το αιτούν δικαστήριο είχε συμπεράνει ότι το εν λόγω μέτρο αποτελούσε κρατική ενίσχυση. Η διαπίστωση αυτή αποτελεί, ακριβώς, ένδειξη για το ότι ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως νέας ενισχύσεως μπορεί να γίνει βάσει της υποθέσεως ότι υφίσταται κρατική ενίσχυση.
- 38 Κατά συνέπεια, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο ήταν ελεύθερο να εξετάσει το κατά πόσον η επίμαχη ΣΑΗΛ συνιστούσε κρατική ενίσχυση μόνον αφού είχε εξετάσει το κατά πόσον, στην περίπτωση που αυτό ίσχυε, η απορρέουσα από τη σύμβαση αυτή ενίσχυση έπρεπε να χαρακτηριστεί ως υφιστάμενη ενίσχυση.
- 39 Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το σύνολο των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ενώπιόν του, τόσο στο πλαίσιο του πρώτου λόγου που προβλήθηκε πρωτοδίκως, κατά τον οποίο η Επιτροπή είχε εσφαλμένως διαπιστώσει την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, όσο και στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου που προβλήθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, κατά τον οποίο η Επιτροπή δεν έπρεπε να χαρακτηρίσει την ενίσχυση που απέρρεε από την επίμαχη ΣΑΗΛ ως νέα ενίσχυση, αλλά ως υφιστάμενη, κατά την έννοια του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 40 Τέλος, η *Dunamenti Erőmű* δεν απέδειξε επίσης, με την σχετική με τον παρόντα λόγο αναιρέσεως επιχειρηματολογία της, ότι η δομή που επέλεξε το Γενικό Δικαστήριο για την απάντησή του το οδήγησε σε πλάνη.
- 41 Ειδικότερα, η *Dunamenti Erőmű* δεν μπορεί να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο ελλιπή αιτιολόγηση όσον αφορά τον χαρακτηρισμό της επίμαχης ΣΑΗΛ ως νέας ενισχύσεως, για τον λόγο και μόνον ότι στηρίχθηκε στην υπόθεση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως για τους σκοπούς της αναλύσεως αυτής, εφόσον, στη συνέχεια, στις σκέψεις 67 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προέβη σε εξαντλητική εξέταση των επιχειρημάτων που αφορούσαν το ζήτημα της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως. Περαιτέρω, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο συναφώς, η επιβεβαίωση δηλαδή της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως, ουδόλως βασίστηκε στη διαπίστωση, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απορρέουσα από την επίμαχη ΣΑΗΛ ενίσχυση έπρεπε να χαρακτηριστεί ως νέα ενίσχυση.
- 42 Κατά συνέπεια, η *Dunamenti Erőmű* δεν μπορεί επίσης να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, για να απαντήσει στους δύο πρώτους λόγους ακυρώσεως που προβλήθηκαν πρωτοδίκως, ακολούθησε «διάλληλη» συλλογιστική. Συγκεκριμένα, το γεγονός και μόνον ότι προέβη σε ανεξάρτητη εξέταση

του ζητήματος της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως μαρτυρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε στην υπόθεση της υπάρξεως ενισχύσεως αποκλειστικά και μόνον για τους σκοπούς της εκτιμήσεως του κατά πόσον η απορρέουσα από την επίμαχη ΣΑΗΛ ενίσχυση έπρεπε να χαρακτηριστεί ως νέα ή υφιστάμενη ενίσχυση. Ομοίως, η ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου, στις σκέψεις 61 έως 66 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, για το διακριτό ζήτημα του προσδιορισμού της κρίσιμης ημερομηνίας για την εκτίμηση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως δεν βασίστηκε στην υπόθεση αυτή.

- 43 Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από τον προσδιορισμό εσφαλμένης ημερομηνίας για την εκτίμηση του αν η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριέχει κρατική ενίσχυση

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 44 Η Dunamenti Ερῶμυ υπογραμμίζει ότι δεν αμφισβητεί ότι οι κανόνες σε θέματα κρατικών ενισχύσεων κατέστησαν υποχρεωτικοί για την Ουγγαρία κατά την ημερομηνία της προσχωρήσεως του εν λόγω κράτους μέλους στην Ένωση. Αντιθέτως, υποστηρίζει ότι τόσο το Γενικό Δικαστήριο όσο και η Επιτροπή υπέπεσαν σε πλάνη περί το δίκαιο ερμηνεύοντας το παράρτημα IV της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 υπό την έννοια ότι η ως άνω ημερομηνία είναι η κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση του αν η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριέχει κρατική ενίσχυση.
- 45 Με το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η Dunamenti Ερῶμυ υποστηρίζει ότι η συλλογιστική που ακολούθησε το Γενικό Δικαστήριο για να προσδιορίσει την κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση του αν υφίσταται κρατική ενίσχυση στερείται νόμιμης βάσεως.
- 46 Αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το παράρτημα IV, σημείο 3, παράγραφος 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 παραθέτει μόνον τις περιπτώσεις στις οποίες μία ήδη χαρακτηρισθείσα ενίσχυση μπορεί να συνιστά νέα ή υφιστάμενη ενίσχυση και στο παράρτημα αυτό δεν γίνεται καμία μνεία της ημερομηνίας κατά την οποία πρέπει να εξεταστεί το κρατικό μέτρο υπό το πρίσμα των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.
- 47 Συγκεκριμένα, από το γράμμα της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 και, ειδικότερα, από τη φράση «μετά την ημερομηνία προσχώρησης» προκύπτει σαφώς ότι το εν λόγω παράρτημα έχει εφαρμογή στα μέτρα που βρίσκονται ακόμη σε ισχύ μετά την ημερομηνία αυτή, αλλά δεν ρυθμίζει το ζήτημα του προσδιορισμού της ημερομηνίας που είναι κρίσιμη για την εκτίμηση της υπάρξεως μιας ενισχύσεως. Περαιτέρω, μολονότι, στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το εν λόγω παράρτημα υποδεικνύει το κρίσιμο συναφώς χρονικό σημείο, στη σκέψη 65 της αποφάσεως αυτής το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι ο κανόνας αυτός μπορούσε απλώς να συναχθεί από το λόγω παράρτημα.
- 48 Η Dunamenti Ερῶμυ προσθέτει ότι το γεγονός ότι το επίμαχο μέτρο δεν πληρούσε τα τέσσερα κριτήρια που τίθενται στο άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ πριν από την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι οι σχετικοί με τις κρατικές ενισχύσεις κανόνες κατέστησαν υποχρεωτικοί από την ημερομηνία αυτή.
- 49 Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου, η Dunamenti Ερῶμυ υποστηρίζει ότι η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου είναι αντίθετη με την πρακτική της Επιτροπής και τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης.
- 50 Σύμφωνα με την εν λόγω νομολογία, και ιδίως τις αποφάσεις Γαλλία κατά Επιτροπής (C-482/99, EU:C:2002:294, σκέψεις 71 και 76 έως 83)· Επιτροπή κατά EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψεις 104 και 105)· Cityflyer Express κατά Επιτροπής (T-16/96, EU:T:1998:78, σκέψη 76)· Westdeutsche Landesbank Girozentrale και Land Nordrhein-Westfalen κατά Επιτροπής (T-228/99 και

T-233/99, EU:T:2003:57, σκέψη 246), καθώς και Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής (T-29/10 και T-33/10, EU:T:2012:98, σκέψη 78), η εξέταση της υπάρξεως ενισχύσεως και, ιδίως, η ανάλυση σχετικά με τον ιδιώτη επενδυτή πρέπει να βασίζονται στα στοιχεία που υφίστανται κατά την ημερομηνία της εκδόσεως του συγκεκριμένου μέτρου.

- 51 Κατά την Dunamenti Ερῶμύ, η οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στις σκέψεις 169 έως 180 της αποφάσεως 2010/690/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Αυγούστου 2010, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 40/08 (πρώην N 163/08) που χορήγησε η Πολωνία υπέρ της PZL Hydral SA (ΕΕ L 298, σ. 51), η συλλογιστική που ακολούθησε το Γενικό Δικαστήριο στην παρούσα υπόθεση είναι επίσης αντίθετη με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής και με την πρακτική λήψεως αποφάσεων του οργάνου αυτού, σύμφωνα με την οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη και τα στοιχεία που αφορούν την περίοδο πριν από την προσχώρηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους στην Ένωση.
- 52 Η Dunamenti Ερῶμύ προσθέτει ότι η εφαρμογή των εννοιών του «πλεονεκτήματος» και του «ιδιώτη επενδυτή» σε ημερομηνία κατά την οποία δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία επένδυση είναι παράλογη και συνιστά πλάνη περί το δίκαιο.
- 53 Κατά την Dunamenti Ερῶμύ, καμία απόφαση των δικαστηρίων της Ένωσης, εκτός από εκείνες που αφορούν την επίδικη απόφαση, δεν διαπιστώνει την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως στηριζόμενη στο παράρτημα IV της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003. Ειδικότερα, η απόφαση Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760) αφορά αποκλειστικά την ανάκτηση της οικείας ενισχύσεως. Με την εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο αναφέρθηκε στο γράμμα του παραρτήματος V της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2005, L 157, σ. 203, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως του 2005). Από την ως άνω απόφαση μπορεί μόνον να συναχθεί ότι το συμπέρασμα σχετικά με την εκτίμηση περί της υπάρξεως ενισχύσεως πρέπει να εξακολουθεί να ισχύει κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως στην Ένωση του οικείου κράτους μέλους. Ομοίως, με την απόφαση Rousse Industry κατά Επιτροπής (T-489/11, EU:T:2013:144, σκέψεις 61 έως 64), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε απλώς ότι η Επιτροπή κατέστη αρμόδια κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως στην Ένωση του οικείου κράτους μέλους και ουδέποτε έκρινε ότι η ημερομηνία αυτή ήταν η κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση της υπάρξεως ενισχύσεως.
- 54 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.
- 55 Στις σκέψεις 50 έως 52 της αποφάσεως Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760), σχετικά με το παράρτημα V της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2005, το Δικαστήριο απέρριψε ένα επιχείρημα παρεμφερές με αυτό που προβάλλει η Dunamenti Ερῶμύ στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. Με την απόφαση Rousse Industry κατά Επιτροπής (T-489/11, EU:T:2013:144, σκέψεις 61 έως 64), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε επίσης ένα τέτοιο επιχείρημα. Περαιτέρω, καμία από τις αποφάσεις στις οποίες στηρίζεται η Dunamenti Ερῶμύ δεν αφορά μέτρα που έλαβε το κράτος μέλος πριν από την προσχώρησή του στην Ένωση και τα οποία εξακολούθησαν να ισχύουν και μετά την προσχώρησή.
- 56 Εξάλλου, η Επιτροπή υπενθυμίζει, αναφερόμενη στην απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ. (C-89/08 P, EU:C:2009:742, σκέψεις 72 και 73), ότι η έννοια της κρατικής ενισχύσεως είναι αντικειμενική έννοια. Επομένως, η Dunamenti Ερῶμύ δεν μπορεί να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν αιτιολόγησε την απόφασή του σε σχέση με τη θέση της Επιτροπής, όπως αυτή εκφράζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 57 Με τα δύο σκέλη του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, η Dunamenti Ερőμύ υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ερμηνεύοντας το παράρτημα IV της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 υπό την έννοια ότι η ημερομηνία προσχωρήσεως πρέπει να θεωρηθεί ως η κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση του αν η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριείχε κρατική ενίσχυση.
- 58 Εισαγωγικά, παρατηρείται ότι, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και όπως απορρέει από το άρθρο 2 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003, οι κανόνες της Ένωσης σε θέματα κρατικών ενισχύσεων κατέστησαν υποχρεωτικοί στην Ουγγαρία την 1η Μαΐου 2004, δηλαδή κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως του κράτους μέλους αυτού στην Ένωση.
- 59 Εξάλλου, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το παράρτημα IV, σημείο 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 προέβλεψε ειδικούς κανόνες για τις υφιστάμενες στην Ουγγαρία ενισχύσεις κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως του κράτους μέλους αυτού στην Ένωση. Ειδικότερα, το εν λόγω κράτος μέλος δέχθηκε την προσθήκη στην πράξη αυτή διατάξεων δυνάμει των οποίων τα μέτρα ενισχύσεως που θα εξακολουθούσαν να ισχύουν μετά την προσχώρηση έπρεπε να εξεταστούν υπό το πρίσμα των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις κανόνων της Ένωσης εφόσον δεν μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως υφιστάμενες ενισχύσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εν λόγω πράξη.
- 60 Κατά συνέπεια ορθώς, στη σκέψη 54, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το ζήτημα του προσδιορισμού της κρίσιμης ημερομηνίας, βάσει του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, για την εκτίμηση ενός κρατικού μέτρου που έλαβε η Ουγγαρία πριν από την ημερομηνία της προσχωρήσεώς της στην Ένωση και το οποίο εξακολουθεί να ισχύει μετά την ημερομηνία αυτή έπρεπε να εξεταστεί βάσει της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003.
- 61 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από το παράρτημα IV, σημείο 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 προκύπτει ότι τα κράτη που ήσαν μέλη της Ένωσης πριν την 1η Μαΐου 2004 θέλησαν να προστατεύσουν την εσωτερική αγορά από τα μέτρα που εμπεριείχαν κρατική ενίσχυση, τα οποία είχαν ληφθεί στις υποψήφιες χώρες πριν την προσχώρησή τους στην Ένωση και τα οποία μπορούσαν ενδεχομένως να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, υπαγάγοντας τα μέτρα αυτά, από 1ης Μαΐου 2004, στο καθεστώς των νέων ενισχύσεων, εφόσον δεν ενέπιπταν στις εξαιρέσεις που απαριθμούνται στο εν λόγω παράρτημα.
- 62 Εξάλλου, όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 64 και 66 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από το γράμμα του άρθρου 1, στοιχείο β', σημείο ν, του κανονισμού 659/1999 και, ιδίως, από την πρώτη περίοδο της διατάξεως αυτής, κατά την οποία υφιστάμενη ενίσχυση συνιστά «κάθε ενίσχυση που θεωρείται ως υφιστάμενη ενίσχυση εφόσον μπορεί να αποδειχθεί ότι όταν τέθηκε σε ισχύ δεν αποτελούσε ενίσχυση, αλλά στη συνέχεια έγινε ενίσχυση λόγω της εξέλιξης της κοινής αγοράς και χωρίς να μεταβληθεί από το κράτος μέλος», προκύπτει ότι κρατικό μέτρο ενισχύσεως το οποίο δεν αποτελούσε κρατική ενίσχυση κατά τον χρόνο που τέθηκε σε ισχύ μπορεί να καταστεί μέτρο ενισχύσεως στη συνέχεια.
- 63 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να αποφανθεί, στη σκέψη 52 της αποφάσεως Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760), σχετικά με την Πράξη Προσχωρήσεως του 2005, η οποία επαναλαμβάνει, κατ' ουσίαν, τις διατάξεις της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2003 που παρατίθενται στις σκέψεις 2 και 3 της παρούσας αποφάσεως, ότι τα μέτρα που άρχισαν να εφαρμόζονται πριν από την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας στην Ένωση, αλλά, αφενός, εξακολούθησαν να εφαρμόζονται ακόμη και μετά την προσχώρηση και, αφετέρου,

ανταποκρίνονταν, κατά την ημερομηνία της προσχωρήσεως, σε όλα τα κριτήρια που προβλέπει σωρευτικά το άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ, υπόκεινται στους ειδικούς κανόνες του παραρτήματος V της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2005.

- 64 Στη σκέψη 54 της αποφάσεως Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760), το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, όπως συνάγεται κυρίως από το άρθρο 1, στοιχεία β', σημείο i, και γ', του κανονισμού 659/1999, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 2005, τα κριτήρια που προβλέπει το άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ έχουν απευθείας εφαρμογή στη Βουλγαρία μόνο μετά την προσχώρηση αυτή, και μάλιστα μόνο σε σχέση με τις καταστάσεις που δημιουργούνται μετά την ημερομηνία προσχωρήσεως.
- 65 Κατά συνέπεια, η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία το μέτρο ενισχύσεως που εξακολούθησε να εφαρμόζεται μετά την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση πρέπει να εκτιμηθεί κατά την ημερομηνία αυτή βάσει των τεσσάρων προϋποθέσεων του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, δεν ενέχει καμία πλάνη περί το δίκαιο. Όπως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στην ίδια σκέψη, οποιοδήποτε άλλο συμπέρασμα θα είχε ως αποτέλεσμα να καταστεί άνευ περιεχομένου ο επιδιωκόμενος από τους συντάκτες της Συνθήκης προσχωρήσεως σκοπός, όπως αυτός υπομνήσθηκε στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως. Συγκεκριμένα, η προσέγγιση που προτείνει η Dunamenti Ερῶμύ στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως θα είχε ως αποτέλεσμα να διαφύγει από τον έλεγχο της Επιτροπής, στην περίπτωση ενός κράτους μέλους όπως η Ουγγαρία, η οποία προσχώρησε στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004, κάθε μέτρο που ελήφθη πριν από την ημερομηνία αυτή, το οποίο δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά τη λήψη του, αλλά, στη συνέχεια, κατέστη και εξακολουθεί να συνιστά κρατική ενίσχυση μετά την εν λόγω ημερομηνία.
- 66 Ορθώς επίσης το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 61 και 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ζήτημα αν η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριέχει ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά κατά την ημερομηνία της συνάψεώς της, ή σε οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία μεταγενέστερη της προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση, είναι αλυσιτελές για τους σκοπούς του χαρακτηρισμού της συμβάσεως αυτής ως κρατικής ενισχύσεως κατά την ημερομηνία της εν λόγω προσχωρήσεως.
- 67 Οι εκτιμήσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 65 και 66 της παρούσας αποφάσεως δεν αναιρούνται από το επιχείρημα της Dunamenti Ερῶμύ, κατά το οποίο από τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης συνάγεται η αρχή ότι το κρατικό μέτρο πρέπει να εκτιμάται βάσει του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, κατά την ημερομηνία της λήψεώς του. Όπως υπογράμμισε η Επιτροπή, οι αποφάσεις επί των οποίων στηρίζεται προς τούτο η Dunamenti Ερῶμύ δεν αφορούν κρατικά μέτρα που είχε λάβει το κράτος μέλος πριν από την προσχώρησή του στην Ένωση και εξακολουθούσαν να εφαρμόζονται μετά την προσχώρηση, όπως η επίμαχη ΣΑΗΛ, η οποία, εξάλλου, εντάσσεται στο ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που περιγράφεται στις σκέψεις 59 και 61 της παρούσας αποφάσεως.
- 68 Τέλος, η πρακτική που ακολούθησε η Επιτροπή με τις αποφάσεις της ή με τις κατευθυντήριες γραμμές της, ακόμη και αν υποτεθεί ότι συνηγορεί υπέρ της προσεγγίσεως που προτείνει η Dunamenti Ερῶμύ στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου της αναιρέσεως, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να δεσμεύσει το Δικαστήριο κατά την ερμηνεία των κανόνων της Ένωσης σε θέματα κρατικών ενισχύσεων. Επομένως, κάθε επιχείρημα που αντλείται από την πρακτική αυτή πρέπει να απορριφθεί.
- 69 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από τη μη ύπαρξη πλεονέκτηματος για τις αναιρεσείουσες

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 70 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Dunamenti Ερθμΰ υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 68 και 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, απορρίπτοντας τα επιχειρήματα σχετικά με την ιδιωτικοποίησή της και συμπεραίνοντας ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ παρείχε πλεονέκτημα στις αναιρεσείουσες, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ. Ειδικότερα, με την αιτιολογία ότι η κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως ήταν η ημερομηνία της προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση, το Γενικό Δικαστήριο κακώς αγνόησε το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η ιδιωτικοποίηση της Dunamenti Ερθμΰ, δεδομένου ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της ιδιωτικοποιήσεως αυτής.
- 71 Ο τρίτος λόγος διαιρείται σε τρία σκέλη.
- 72 Με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου, η Dunamenti Ερθμΰ υποστηρίζει ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ δεν παρέσχε στις αναιρεσείουσες πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, δεδομένου ότι η MVM ενήργησε ως ιδιώτης επενδυτής κατά τη σύναψη της συμβάσεως αυτής που αποτελούσε προπαρασκευαστικό μέτρο για τη διευκόλυνση της ιδιωτικοποιήσεως της Dunamenti Ερθμΰ.
- 73 Συναφώς, η Dunamenti Ερθμΰ εκθέτει ότι, στα μέσα της δεκαετίας του '90, οι στόχοι της Ουγγαρίας σε θέματα εφοδιασμού ενέργειας ήταν η εξασφάλιση του εφοδιασμού αυτού με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών τηρουμένων των περιβαλλοντικών προδιαγραφών, καθώς και η υλοποίηση της αναγκαίας αναδιαρθρώσεως του τομέα της ενέργειας. Κατά την Dunamenti Ερθμΰ, οι στόχοι αυτοί έπρεπε να επιτευχθούν μέσω ενός προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων.
- 74 Στο πλαίσιο αυτό συνήφθη, στις 10 Οκτωβρίου 1995, η επίμαχη ΣΑΗΛ μεταξύ της Dunamenti Ερθμΰ και της MVM προκειμένου να καταστεί δυνατή η επικείμενη ιδιωτικοποίηση της Dunamenti Ερθμΰ. Έτσι, τον Δεκέμβριο του 1995, η Electrabel εξαγόρασε την Dunamenti Ερθμΰ.
- 75 Η Dunamenti Ερθμΰ υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο ιδιωτικοποιήσεως, η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώσει αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος επιδίωξε να μεγιστοποιήσει το κέρδος ή να ελαχιστοποιήσει τη ζημία που προήλθε από την πώληση. Αναφερόμενη, μεταξύ άλλων, στην απόφαση Ισπανία κατά Επιτροπής (C-278/92 έως C-280/92, EU:C:1994:325, σκέψη 28), η Dunamenti Ερθμΰ προσθέτει ότι το κράτος μέλος ενεργεί ως ιδιώτης επενδυτής εφόσον η μεταβίβαση δημόσιας περιουσίας έγινε, αφενός, κατόπιν διαγωνισμού ανοικτού, άνευ όρων και υπό συνθήκες ανταγωνισμού και, αφετέρου, προς τον πλειοδότη του διαγωνισμού αυτού.
- 76 Στην υπό κρίση υπόθεση, η ορθή εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή αποδεικνύει σαφώς ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ δεν παρέχει κανένα πλεονέκτημα στις αναιρεσείουσες, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που υπομνήσθηκαν στην προηγούμενη σκέψη. Ειδικότερα, προκηρύχθηκε ανοικτός και υπό συνθήκες ανταγωνισμού διαγωνισμός και επελέγη η υψηλότερη προσφορά, δηλαδή της Electrabel. Εξάλλου, το Ουγγρικό Δημόσιο προσέλαβε ανεξάρτητο οικονομικό εμπειρογνώμονα, ο οποίος πρότεινε ιδιωτικοποίηση βάσει της συνάψεως μιας τέτοιας συμβάσεως. Το εν λόγω κράτος επιδίωξε να μεγιστοποιήσει το κέρδος του και συνυπολόγισε δεόντως την επίμαχη ΣΑΗΛ στην τιμή της ιδιωτικοποιήσεως. Το γεγονός ότι το εν λόγω κράτος αποκόμισε κέρδος από την πώληση αναγνωρίστηκε από τον ελεγκτικό οργανισμό του κράτους αυτού.
- 77 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Dunamenti Ερθμΰ υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριείχε κάποιο πλεονέκτημα, το πλεονέκτημα αυτό επιστράφηκε με την πώληση της εν λόγω εταιρίας. Προσθέτει, αναφερόμενη στις αποφάσεις Banks

(C-390/98, EU:C:2001:456, σκέψη 78), και Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής (C-74/00 P και C-75/00 P, EU:C:2002:524, σκέψη 180), ότι όταν μια εταιρία, δικαιούχος ενισχύσεως, πωλείται στην τιμή της αγοράς, η τιμή πώλησεως αντανakλά τις συνέπειες της προηγούμενης ενισχύσεως και ο πωλητής της εν λόγω εταιρίας διατηρεί το όφελος της ενισχύσεως.

- 78 Εν προκειμένω, το πλεονέκτημα από την επίμαχη ΣΑΗΛ περιελήφθη στο τίμημα που κατέβαλε η Electrabel για την αγορά της Dunamenti ΕρθμΪ και, επομένως, η Electrabel επέστρεψε εκ των προτέρων το πλεονέκτημα αυτό στο Ουγγρικό Δημόσιο. Κατά την Dunamenti ΕρθμΪ, το κράτος διατήρησε το εν λόγω πλεονέκτημα μετά την ιδιωτικοποίηση που πραγματοποιήθηκε το 1995, εφόσον η Electrabel εξαγόρασε την Dunamenti ΕρθμΪ κατόπιν διαδικασίας διαγωνισμού ανοικτού και υπό συνθήκες ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε περίοδος και αν επελέγη για την εκτίμηση της υπάρξεως ενισχύσεως, το ένα από τα τέσσερα κριτήρια που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό της επίμαχης ΣΑΗΛ ως κρατικής ενισχύσεως δεν συνέτρεχε.
- 79 Η Dunamenti ΕρθμΪ προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν εξέτασε το ζήτημα της νομικής της προσωπικότητας καθώς και της νομικής προσωπικότητας της Electrabel προκειμένου να απαντήσει στο επιχείρημά της που αφορούσε την ανάκτηση οποιασδήποτε ενισχύσεως που θα μπορούσε να συνεπάγεται η επίμαχη ΣΑΗΛ λόγω της ιδιωτικοποίησής της. Στις σκέψεις 68 και 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα αυτό παραπέμποντας απλώς στο παράρτημα IV της Πράξεως Προσχώρησης του 2003 και καταλήγοντας ότι, δεδομένου ότι η ιδιωτικοποίηση αυτή πραγματοποιήθηκε πριν την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ένωση, το εν λόγω επιχείρημα δεν είχε σημασία.
- 80 Η Dunamenti ΕρθμΪ υποστηρίζει ότι, με την απόφαση AceaElectrabel κατά Επιτροπής (T-303/05, EU:T:2009:312), το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο έλεγχος της εταιρίας και η άσκηση όμοιων ή παράλληλων οικονομικών δραστηριοτήτων αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για τον καθορισμό της υπάρξεως ενιαίας οικονομικής οντότητας. Δεδομένου ότι η κατάσταση της Electrabel και της Dunamenti ΕρθμΪ πληρούσε όλα αυτά τα στοιχεία κατά τον χρόνο δημοσιεύσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι εταιρίες αυτές αποτελούσαν ενιαία οικονομική οντότητα.
- 81 Κατά την Dunamenti ΕρθμΪ, τα επιχειρήματα που προέβαλε επικουρικώς η Επιτροπή για να αποδείξει ότι το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο δεν βρίσκουν έρεισμα στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και πρέπει, επομένως, να απορριφθούν. Εξάλλου, οι σκέψεις 66 έως 68 της αποφάσεως Ελληνική Ναυπηγοκατασκευαστική κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-384/08, EU:T:2011:650), στις οποίες παραπέμπει η Επιτροπή, δεν ασκούν επιρροή, εφόσον αφορούν τον επιλεκτικό χαρακτήρα και τον συμψηφισμό κρατικής εγγυήσεως.
- 82 Με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου, η Dunamenti ΕρθμΪ προβάλλει ότι η προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ένωση δεν είχε καμία επίπτωση στο γεγονός ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ συνιστούσε θεμελιώδες στοιχείο της ιδιωτικοποίησης, προγενέστερο της προσχώρησης, το οποίο δεν παρείχε πλεονέκτημα στις αναιρεσείουσες. Ειδικότερα, η εν λόγω προσχώρηση ουδώς μπορούσε να μεταβάλει το γεγονός ότι δεν υπήρξε κανένα πλεονέκτημα για τις αναιρεσείουσες ως συνέπεια της συνάψεως της συμβάσεως της επίμαχης ΣΑΗΛ και ότι το Ουγγρικό Δημόσιο είχε ενεργήσει ως ιδιώτης επενδυτής κατά την πώληση της Dunamenti ΕρθμΪ. Η τροποποίηση της ουγγρικής νομοθεσίας που έγινε μετά την προσχώρηση του κράτους μέλους αυτού στην Ένωση δεν μπορούσε να δημιουργήσει πλεονέκτημα που δεν προϋπήρχε.
- 83 Η Dunamenti ΕρθμΪ θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο συγχέει προδήλως την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να εκτιμήσει τα κριτήρια σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως με την ημερομηνία κατά την οποία κατέστησαν υποχρεωτικοί στην Ουγγαρία οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

- 84 Η Επιτροπή προβάλλει ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εάν η κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση της υπάρξεως ενισχύσεως είναι η ημερομηνία της προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση. Το ζήτημα ποια στοιχεία μπορούν να αναχθούν στην περίοδο που αρχίζει πριν από την 1η Μαΐου 2004 αποτελεί πραγματικό ζήτημα, το οποίο δεν μπορεί να προβληθεί κατ' αναίρεση, εφόσον η Dunamenti Ερῶμυ δεν προέβαλε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων.
- 85 Επικουρικώς, η Επιτροπή προβάλλει ότι κανένα από τα τρία σκέλη που προβάλλει η Dunamenti Ερῶμυ στο πλαίσιο του τρίτου λόγου αναιρέσεως δεν είναι βάσιμο νομικά.
- 86 Όσον αφορά το πρώτο από τα σκέλη αυτά, η Επιτροπή υποστηρίζει, παραπέμποντας στην απόφαση Ελληνική Ναυπηγοκατασκευαστική κ.λπ. κατά Επιτροπής (Τ-384/08, ΕΥ:Τ:2011:650, σκέψεις 66 έως 68), ότι η έλλειψη πλεονεκτήματος για τον αγοραστή δεν αποκλείει την ύπαρξη πλεονεκτήματος για την εξαγορασθείσα δραστηριότητα. Επιπλέον, με την απόφαση Επιτροπή κατά Scott (C-290/07 P, ΕΥ:C:2010:480, σκέψεις 5 έως 11, 25 και 26), η διαπίστωση της υπάρξεως ενισχύσεως υπέρ μιας επιχειρήσεως δεν επηρεάστηκε από την εξαγορά των μεριδίων της επιχειρήσεως αυτής από άλλη επιχείρηση ούτε από την αγορά των στοιχείων του ενεργητικού που δημιουργήθηκαν χάρη στην ενίσχυση από τρίτη επιχείρηση. Συνεπώς, το γεγονός ότι ο εν λόγω αγοραστής καταβάλλει την τιμή της αγοράς και, ως εκ τούτου, δεν λαμβάνει ο ίδιος καμία ενίσχυση δεν είναι κρίσιμο για να εκτιμηθεί αν η εξαγορασθείσα οντότητα έλαβε ενίσχυση.
- 87 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει ότι η Dunamenti Ερῶμυ συγχέει την ενίσχυση που χορηγήθηκε σε εξαγορασθείσα οντότητα με την ενίσχυση που χορηγήθηκε στον αγοραστή της οντότητας αυτής. Το γεγονός ότι ο εν λόγω αγοραστής καταβάλλει την τιμή της αγοράς και, ως εκ τούτου, δεν λαμβάνει ο ίδιος καμία ενίσχυση δεν είναι κρίσιμο για να εκτιμηθεί αν η εξαγορασθείσα οντότητα έλαβε ενίσχυση.
- 88 Η σκέψη 78 της αποφάσεως Banks (C-390/98, ΕΥ:C:2001:456) περιελήφθη ενδεικτικώς και δεν αφορούσε το ζήτημα της υπάρξεως της ενισχύσεως, αλλά της ανακτήσεώς της. Στις σκέψεις 80 και 81 της αποφάσεως Γερμανία κατά Επιτροπής (C-277/00, ΕΥ:C:2004:238), το Δικαστήριο διαπίστωσε σαφώς τη διαφορετική φύση της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η πρώτη από τις ως άνω αποφάσεις. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, η Dunamenti Ερῶμυ εξακολούθησε να δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά, διατηρώντας το πλεονέκτημα που είχε αποκτήσει.
- 89 Τέλος, όσον αφορά το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το γεγονός ότι η MVM ενήργησε ως ιδιώτης επενδυτής κατά τη σύναψη της επίμαχης ΣΑΗΛ και ότι η Electrabel κατέβαλε την τιμή της αγοράς για την εξαγορά της Dunamenti Ερῶμυ δεν αποτελούν στοιχεία κρίσιμα για τον καθορισμό του αν η τελευταία απέκτησε πλεονέκτημα λόγω της εφαρμογής της συμβάσεως αυτής από της προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση ούτε το αποτέλεσμα της προσχωρήσεως αυτής ασκεί επιρροή συναφώς.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 90 Πρέπει, εισαγωγικά, να απορριφθεί το επιχείρημα που προέβαλε η Επιτροπή το οποίο αντλείται από το μη παραδεκτό του τρίτου λόγου αναιρέσεως, εφόσον στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του λόγου αυτού. Συγκεκριμένα, ο ως άνω λόγος αναιρέσεως δεν αφορά το ζήτημα ποια στοιχεία μπορούν να αναχθούν στην περίοδο που αρχίζει πριν από την 1η Μαΐου 2004, αλλά το ζήτημα αν το Γενικό Δικαστήριο μπορούσε ορθώς να μη λάβει υπόψη του ορισμένα στοιχεία κατά την εκτίμησή του για το κατά πόσον η επίμαχη ΣΑΗΛ παρείχε στις αναιρεσείουσες πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ. Το τελευταίο αυτό ζήτημα αποτελεί νομικό ζήτημα το οποίο μπορεί να προβληθεί κατ' αναίρεση.

– Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

- 91 Με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η Dunamenti Ερῶμυ προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας στη σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ παρείχε στις αναιρεσείουσες πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, εφόσον, αφενός, η MVM ενήργησε κατά τη σύναψη της συμβάσεως ως ιδιώτης επενδυτής και, αφετέρου, το Ουγγρικό Δημόσιο ενήργησε ως ιδιώτης επενδυτής κατά την ιδιωτικοποίηση της Dunamenti Ερῶμυ.
- 92 Επισημαίνεται, πρώτον, ότι, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Dunamenti Ερῶμυ, το Γενικό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε, στη σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ παρείχε πλεονέκτημα στις αναιρεσείουσες, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, αλλά περιορίστηκε στο να διαπιστώσει ότι αρμόδια να αξιολογήσει αν η εταιρία αυτή είχε αποκτήσει πλεονέκτημα από 1ης Μαΐου 2004 λόγω της συνάψεως των ΣΑΗΛ ήταν η Επιτροπή. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει σαφώς από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ιδίως από τις σκέψεις 28 και 29, η κρατική ενίσχυση, την ύπαρξη της οποίας διαπίστωσε η Επιτροπή με την επίδικη απόφαση, και η οποία, επομένως, αποτέλεσε αντικείμενο αναλύσεως από το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση αυτή, συνίστατο σε πλεονέκτημα το οποίο απέκτησε από την εν λόγω σύμβαση μόνον η Dunamenti Ερῶμυ και όχι οι μέτοχοί της.
- 93 Επομένως, στον βαθμό που, με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου της αναιρέσεως, προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι διαπίστωσε ότι η επίμαχη ΣΑΗΛ παρείχε πλεονέκτημα στην Electrabel, το πρώτο αυτό σκέλος στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 94 Δεύτερον, όσον αφορά τα επιχειρήματα που εκτίθενται στις σκέψεις 72 έως 74 της παρούσας αποφάσεως, τα οποία αντλούνται από το ότι η MVM ενήργησε κατά τη σύναψη της επίμαχης ΣΑΗΛ ως ιδιώτης επενδυτής υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν αποδεικνύουν ότι η εν λόγω σύμβαση δεν παρείχε πλεονέκτημα στην Dunamenti Ερῶμυ, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί από 1ης Μαΐου 2004. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη σκέψη 66 της παρούσας αποφάσεως, το αν η εν λόγω σύμβαση εμπεριείχε κρατική ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά κατά την ημερομηνία της συνάψεώς της ή σε οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία προγενέστερη της προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση είναι αλυσιτελές για τον προσδιορισμό του αν η σύμβαση αυτή εμπεριείχε κρατική ενίσχυση κατά την ημερομηνία της εν λόγω προσχωρήσεως.
- 95 Ομοίως, τα επιχειρήματα σχετικά με την πώληση της Dunamenti Ερῶμυ προς την Electrabel, τα οποία εκτίθενται στις σκέψεις 75 και 76 της παρούσας αποφάσεως, δεν μπορούν να γίνουν δεκτά εφόσον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 92 της παρούσας αποφάσεως, η συγκεκριμένη κρατική ενίσχυση δεν απορρέει από την ίδια την πώληση, αλλά από την επίμαχη ΣΑΗΛ, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί από 1ης Μαΐου 2004. Κατά τα λοιπά, με τα εν λόγω επιχειρήματα, η Dunamenti Ερῶμυ δεν εξηγεί επίσης με ποιον τρόπο το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε εσφαλμένη εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση.
- 96 Λαμβανομένων υπόψη όσων εκτέθηκαν ανωτέρω στις σκέψεις 94 και 95 της παρούσας αποφάσεως, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου της αναιρέσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί καθόσον αφορά την ύπαρξη πλεονεκτήματος που απέκτησε η Dunamenti Ερῶμυ λόγω της εφαρμογής της επίμαχης ΣΑΗΛ.
- 97 Το πρώτο σκέλος πρέπει, επομένως, να απορριφθεί στο σύνολό του.

– Επί του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου

- 98 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου, η Dunamenti Ερθμύ προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 68 και 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας ότι δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη η επιχειρηματολογία της που προέβαλε πρωτοδίκως, αντλούμενη από φερόμενη επιστροφή της επίμαχης ενισχύσεως από την Electrabel, διότι η αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος έγινε πριν την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ένωση. Η Dunamenti Ερθμύ υποστηρίζει ότι, εάν το Γενικό Δικαστήριο είχε λάβει υπόψη την επιχειρηματολογία της, θα είχε καταλήξει ότι η Electrabel, καταβάλλοντας την τιμή της αγοράς για την εξαγορά της εταιρίας αυτής, προκατέβαλε στο Ουγγρικό Δημόσιο το αντίτιμο για κάθε πλεονέκτημα και ότι δεν υπήρχε, επομένως, πλεονέκτημα απορρέον από την επίμαχη ΣΑΗΛ υπέρ της Dunamenti Ερθμύ, οποιοδήποτε και αν είναι το χρονικό διάστημα που ελήφθη υπόψη για την εκτίμηση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως.
- 99 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 65 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο δεχόμενο ως κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως απορρέουσας από την επίμαχη ΣΑΗΛ την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση.
- 100 Στις σκέψεις 69 και 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως αλυσιτελή την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Dunamenti Ερθμύ πρωτοδίκως, αντλούμενη από φερόμενη επιστροφή της ενισχύσεως μέσω της ιδιωτικοποίησης της εταιρίας αυτής, με το αιτιολογικό ότι η αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος που έγινε ενόψει της ιδιωτικοποίησης αυτής πραγματοποιήθηκε πριν από την κρίσιμη ημερομηνία που αναφέρεται στην προηγούμενη σκέψη.
- 101 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι το Δικαστήριο υπογράμμισε, κατ' επανάληψη, τη σημασία της συνολικής εκτιμήσεως που πρέπει να πραγματοποιείται κατά την εξέταση της υπάρξεως πλεονεκτήματος, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 102 Ειδικότερα, όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, όταν η Επιτροπή εξετάζει το ζήτημα αν το Δημόσιο έδρασε με την ιδιότητά του ως μέτοχος και αν, ως εκ τούτου, το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή μπορούσε να εφαρμοστεί υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως, σ' αυτήν απόκειται να προβεί σε συνολική εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη, εκτός από τα στοιχεία που παρέσχε το συγκεκριμένο κράτος μέλος, κάθε άλλο σχετικό εν προκειμένω στοιχείο, το οποίο της παρέχει τη δυνατότητα να προσδιορίσει αν το επίμαχο μέτρο συναρτάται με την ιδιότητα του εν λόγω κράτους μέλους ως μετόχου ή ως φορέα δημόσιας εξουσίας. Ειδικότερα, ενδέχεται να είναι κρίσιμα, συναφώς, η φύση του, το αντικείμενό του, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται καθώς και ο επιδιωκόμενος με το μέτρο σκοπός και οι κανόνες οι οποίοι διέπουν το εν λόγω μέτρο (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 86).
- 103 Εξάλλου, όταν η Επιτροπή ελέγχει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις τόσο της εφαρμοσιμότητας όσο και της εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, δεν μπορεί να αρνηθεί την εξέταση των λυσιτελών πληροφοριών που της παρέσχε το οικείο κράτος μέλος παρά μόνον εάν τα υποβαλλόμενα αποδεικτικά στοιχεία είναι μεταγενέστερα της λήψεως της αποφάσεως για πραγματοποίηση της επίμαχης επενδύσεως. Συγκεκριμένα, για τους σκοπούς της εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, κρίσιμα είναι μόνο τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα και οι εξελίξεις που ήταν δυνατόν να προβλεφθούν κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως για πραγματοποίηση της επενδύσεως. Αυτό ισχύει, ειδικότερα, όταν η Επιτροπή εξετάζει την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως σε σχέση με επένδυση η οποία δεν της ανακοινώθηκε και η οποία είχε ήδη πραγματοποιηθεί από το συγκεκριμένο κράτος μέλος κατά τον χρόνο που αυτή προβαίνει σ' αυτή την εξέταση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψεις 104 και 105).

- 104 Κατά συνέπεια, κατά την εκτίμηση της υπάρξεως πλεονεκτήματος βάσει του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ και, ειδικότερα, κατά την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, η Επιτροπή υποχρεούται να προβεί σε συνολική εκτίμηση του επίμαχου μέτρου ενισχύσεως, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων και των εξελίξεων που είναι δυνατόν να προβλεφθούν κατά τον χρόνο της λήψεως της αποφάσεως για τη χορήγηση της ενισχύσεως αυτής, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η εν λόγω ενίσχυση.
- 105 Επομένως, οι πληροφορίες σχετικά με γεγονότα που ανάγονται σε χρονικό διάστημα προγενέστερο της ημερομηνίας λήψεως ενός κρατικού μέτρου και οι οποίες είναι διαθέσιμες την ημερομηνία εκείνη ενδέχεται να είναι λυσιτελείς στον βαθμό που μπορούν να αποσαφηνίσουν το ζήτημα εάν το εν λόγω μέτρο συνιστά πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 106 Από τα προεκτεθέντα στις σκέψεις 99 έως 105 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, εν προκειμένω, κατά την εκτίμηση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως απορρέουσας από την επίμαχη ΣΑΗΛ, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εκτιμήσει τη σύμβαση αυτή εντός του πλαισίου στο οποίο εντασσόταν, κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα κατά την ημερομηνία εκείνη στοιχεία που μπορούσαν να είναι λυσιτελή, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των στοιχείων σχετικά με γεγονότα προγενέστερα της εν λόγω ημερομηνίας.
- 107 Επιβάλλεται, επομένως, η διαπίστωση ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 69 και 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας αλυσιτελή την επιχειρηματολογία που προέβλεπε πρωτοδίκως η Dunamenti Erőmű, η οποία αντλείται από την προβαλλόμενη επιστροφή της απορρέουσας από την επίμαχη ΣΑΗΛ ενισχύσεως μέσω της πώλησεως της εταιρίας αυτής στην Electrabel, απλώς και μόνον επειδή η εν λόγω πώληση πραγματοποιήθηκε πριν από την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση.
- 108 Ωστόσο, πρέπει να υπομνησθεί ότι, αν το σκεπτικό αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου ενέχει παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, αλλά το διατακτικό της είναι βάσιμο κατ' άλλη νομική αιτιολογία, μια τέτοια παραβίαση δεν μπορεί να οδηγήσει σε αναίρεση της ως άνω αποφάσεως, πρέπει δε να γίνει αντικατάσταση σκεπτικού (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Lestelle κατά Επιτροπής, C-30/91 P, EU:C:1992:252, σκέψη 28, καθώς και FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 187 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 109 Τούτο ισχύει εν προκειμένω.
- 110 Κατά πάγια νομολογία, η ανάκτηση παράνομης ενισχύσεως αποσκοπεί στην επαναφορά της προτέρας καταστάσεως και ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται όταν οι δικαιούχοι ή, με άλλα λόγια, οι επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν πραγματικά επιστρέφουν τις οικείες ενισχύσεις, προσαυξημένες ενδεχομένως με τόκους υπερημερίας. Με την επιστροφή αυτή ο δικαιούχος της ενισχύσεως χάνει πράγματι το πλεονέκτημα που αποκόμισε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του και αποκαθίσταται η προτέρα κατάσταση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής, C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψεις 74 και 75).
- 111 Επομένως, ο κύριος σκοπός που επιδιώκεται με την επιστροφή μιας παρανόμως καταβληθείσας κρατικής ενισχύσεως είναι η εξάλειψη της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού που προκαλείται εξαιτίας του πλεονεκτήματος που παρέσχε η παράνομη ενίσχυση (απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής, C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψη 76).
- 112 Κατά επίσης πάγια νομολογία, όταν εταιρία που έλαβε παράνομη κρατική ενίσχυση εξαγοράζεται στην τιμή της αγοράς, δηλαδή στην υψηλότερη τιμή που ένας ιδιώτης επενδυτής ενεργών υπό τις συνήθεις συνθήκες ανταγωνισμού θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει για την εταιρία αυτή στην κατάσταση που βρισκόταν, ιδίως μετά τη λήψη κρατικών ενισχύσεων, τότε το στοιχείο της ενίσχυσης εκτιμήθηκε στην τιμή της αγοράς και περιλήφθηκε στο τίμημα της πώλησεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν

μπορεί να θεωρηθεί ότι ο εν λόγω αγοραστής ευνοήθηκε σε σχέση με άλλους επιχειρηματίες της αγοράς (βλ. απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής, C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψη 80 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 113 Στην περίπτωση που η επιχείρηση στην οποία χορηγήθηκαν παράνομες ενισχύσεις διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα και εξακολουθεί να ασκεί, για δικό της λογαριασμό, τις επιδοτούμενες από τις κρατικές ενισχύσεις δραστηριότητες, η επιχείρηση αυτή υπό κανονικές συνθήκες διατηρεί το συνδεόμενο με τις εν λόγω ενισχύσεις ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και, ως εκ τούτου, οφείλει να επιστρέψει ποσό ίσο προς αυτό των εν λόγω ενισχύσεων. Επομένως, δεν μπορεί να ζητηθεί από τον αγοραστή να επιστρέψει τις ενισχύσεις αυτές (βλ. απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής, C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψη 81).
- 114 Όσον αφορά την παρούσα υπόθεση, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 1, 68 και 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η ιδιωτικοποίηση της Dunamenti Ερθμύ, που έγινε στα μέσα της δεκαετίας του '90, πραγματοποιήθηκε με μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος μέσω μεταβιβάσεως των μεριδίων της και κατά την ημερομηνία στην οποία το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά το 75 % περίπου των μετοχών της κατείχε η Electrabel, γεγονός τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 1 και 2 της εν λόγω αποφάσεως, οι οποίες επίσης δεν αμφισβητήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, η Dunamenti Ερθμύ είναι παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιείται στην ουγγρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία, μετά την ιδιωτικοποίησή της, εξακολούθησε να εκμεταλλεύεται τον συγκεκριμένο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που αφορά η επίμαχη ΣΑΗΛ.
- 115 Υπό τις συνθήκες αυτές, η νομολογία που παρέθεσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και την οποία επικαλείται κατ' αναίρεση η Dunamenti Ερθμύ προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της που αντλείται από τη φερόμενη επιστροφή της ενισχύσεως που προέκυψε από την επίμαχη ΣΑΗΛ δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η ιδιωτικοποίηση της εταιρίας αυτής στη δεκαετία του '90 είχε ως αποτέλεσμα την πραγματική επιστροφή της ενισχύσεως που της είχε χορηγηθεί μέσω της εφαρμογής της επίμαχης ΣΑΗΛ. Ειδικότερα, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η εν λόγω εταιρία μεταβιβάστηκε από το Ουγγρικό Δημόσιο στην Electrabel στην τιμή της αγοράς και ότι η τιμή αυτή αντανakλά πλήρως την αξία του πλεονεκτήματος που απορρέει από την επίμαχη ΣΑΗΛ, από τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο, όπως αυτές εκτίθενται στην προηγούμενη σκέψη, προκύπτει ότι μετά την ιδιωτικοποίησή της η Dunamenti Ερθμύ διατήρησε τη νομική της προσωπικότητα και εξακολούθησε να ασκεί τις δραστηριότητες που αφορούσε η επίμαχη κρατική ενίσχυση, οπότε η εν λόγω εταιρία διατήρησε πράγματι το απορρέον από την εν λόγω σύμβαση πλεονέκτημα, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί από 1ης Μαΐου 2004, και το οποίο της απέφερε όφελος στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές της.
- 116 Κατά συνέπεια, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ακόμη και αν υποθεθεί ότι το Ουγγρικό Δημόσιο άντλησε όφελος από την ιδιωτικοποίηση της Dunamenti Ερθμύ, το γεγονός αυτό δεν εμπόδισε την εν λόγω εταιρία να συνεχίσει να επωφελείται, μετά τη μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος που έγινε κατά την ιδιωτικοποίησή της το 1995, από το πλεονέκτημα που της παρείχε η επίμαχη ΣΑΗΛ η οποία, όπως εκτίθεται στη σκέψη 6 της παρούσας αποφάσεως, επρόκειτο να διαρκέσει, αναλόγως των συγκεκριμένων μονάδων παραγωγής, μέχρι το 2010 ή το 2015. Επομένως, το ενδεχόμενο όφελος που θα μπορούσε να αντλήσει το Ουγγρικό Δημόσιο από την εν λόγω ιδιωτικοποίηση δεν ήταν ικανό να εξαλείψει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκάλεσε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που παρασχέθηκε στην Dunamenti Ερθμύ με την εν λόγω σύμβαση.
- 117 Η ορθότητα του παραπάνω συμπεράσματος δεν αναιρείται από την επιχειρηματολογία της Dunamenti Ερθμύ, σύμφωνα με την οποία, κατά τον χρόνο της εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο, η εν λόγω εταιρία συγκροτούσε μαζί με την Electrabel ενιαία οικονομική οντότητα, κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου, εφόσον τα όσα γενικόλογα προέβαλε η Dunamenti Ερθμύ προς στήριξη της επιχειρηματολογίας αυτής δεν θέτουν εν αμφιβόλω τις

διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου που εκτίθενται στη σκέψη 114 της παρούσας αποφάσεως, οι οποίες, εξάλλου, όπως επισημάνθηκε στην εν λόγω σκέψη, δεν αμφισβητήθηκαν από την Dunamenti ΕρθμΪ στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.

118 Επομένως, ακόμη και αν αβασίμως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο ότι το γεγονός ότι η ιδιωτικοποίηση της Dunamenti ΕρθμΪ πραγματοποιήθηκε πριν από την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να εξεταστεί η ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, επαρκούσε, αυτό και μόνο, για να εξηγήσει γιατί δεν έλαβε υπόψη, κατά την εκτίμησή του κατά πόσον η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριείχε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, την προβληθείσα από την εταιρία αυτή επιχειρηματολογία, αντλούμενη από φερόμενη επιστροφή της ενισχύσεως μέσω της εν λόγω ιδιωτικοποίησης, διαπιστώνεται ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, όπως αυτές προκύπτουν από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο μπορούσε, για να επιβεβαιώσει την ύπαρξη της ενισχύσεως, να απορρίψει την επιχειρηματολογία αυτή για διαφορετικούς λόγους από αυτούς που εκτέθηκαν στις σκέψεις 69 και 70 της εν λόγω αποφάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η πλάνη περί το δίκαιο που διαπιστώθηκε στη σκέψη 107 της παρούσας αποφάσεως δεν ασκεί επιρροή στο συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο συναφώς και, ως εκ τούτου, δεν ασκεί επιρροή ούτε στο διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

119 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Επί του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

120 Επισημαίνεται ότι η Dunamenti ΕρθμΪ, με την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους, όπως αυτή παρατίθεται στη σκέψη 82 της παρούσας αποφάσεως, περιορίζεται στο να προβάλλει, με γενικόλογους συλλογισμούς, ότι η προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ένωση δεν είχε καμία επιρροή στο γεγονός ότι δεν χορηγήθηκε στις αναιρεσείουσες κανένα πλεονέκτημα από τη σύναψη της επίμαχης ΣΑΗΛ ή από την εξαγορά της Dunamenti ΕρθμΪ από την Electrabel, χωρίς να εξηγεί με ποιον τρόπο υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο σε πλάνη περί το δίκαιο επιβεβαιώνοντας την ύπαρξη πλεονεκτήματος, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, απορρέοντος από τη σύμβαση αυτή κατά την ημερομηνία της προσχωρήσεως.

121 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία που προέβαλε συναφώς η Dunamenti ΕρθμΪ στηρίχθηκε στην παραδοχή ότι το ζήτημα του κατά πόσον η επίμαχη ΣΑΗΛ εμπεριείχε κρατική ενίσχυση, υπό την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, κατά την ημερομηνία της συνάψεως της συμβάσεως αυτής και κατά την ημερομηνία της ιδιωτικοποίησης της Dunamenti ΕρθμΪ είναι κρίσιμο, ή ακόμα και καθοριστικό, για την εκτίμηση του κατά πόσον η εν λόγω σύμβαση εμπεριείχε κρατική ενίσχυση κατά την ημερομηνία προσχωρήσεως της Ουγγαρίας στην Ένωση. Εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 65 και 66 της παρούσας αποφάσεως στο πλαίσιο της εξετάσεως του δεύτερου λόγου της αναιρέσεως, η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

122 Κατά τα λοιπά, πρέπει να τονιστεί ότι η επιχειρηματολογία που προέβαλε η Dunamenti ΕρθμΪ στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με τον προσδιορισμό της κρίσιμης ημερομηνίας για τους σκοπούς της εκτιμήσεως της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως, όπως αυτή εκτίθεται στη σκέψη 83 της παρούσας αποφάσεως, συνιστά απλή επανάληψη των επιχειρημάτων που απορρίφθηκαν ήδη στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου.

123 Επομένως, μετά την απόρριψη του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από τη μη ύπαρξη πλεονεκτήματος απορρέοντος από την υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας που είχε η MVM

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ¹²⁴ Η Dunamenti Ερῶμύ υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και παρέβη την υποχρέωσή του να ασκήσει δικαστικό έλεγχο καθόσον έκρινε, χωρίς να καταδείξει την παρουσία διαρθρωτικού κινδύνου, ότι η υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας που είχε η MVM της απέφερε πλεονέκτημα.
- ¹²⁵ Το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, στη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Dunamenti Ερῶμύ είχε προσκομίσει στοιχεία που αποδείκνυαν ότι η MVM ουδέποτε είχε υποχρέωση να αγοράζει κάθε χρόνο από αυτήν μια ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας μεγαλύτερη από εκείνη που θα είχε επιλέξει να αγοράσει εάν δεν υφίστατο η επίμαχη ΣΑΗΛ. Παρά τη διαπίστωση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο, όπως τόνισε και η Επιτροπή, περιορίστηκε στο να συμπεράνει ότι το γεγονός ότι, για ορισμένα έτη, η MVM αγόρασε ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας σαφώς μεγαλύτερες από εκείνες που της επέβαλε η υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας δεν σήμαινε ότι δεν έφερε τον εγγενή στην υποχρέωση αυτή κίνδυνο.
- ¹²⁶ Κατά την Dunamenti Ερῶμύ, το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο αποκλειστικά στο ενδεχόμενο ενός διαρθρωτικού κινδύνου και χωρίς να καταδείξει ότι όντως υφίστατο διαρθρωτικός κίνδυνος, παρέβη την υποχρέωση δικαστικού ελέγχου. Εάν το Γενικό Δικαστήριο είχε αξιολογήσει ορθώς τον κίνδυνο αυτόν, θα είχε καταλήξει ότι δεν υφίστατο πλεονέκτημα, εφόσον είχε δεχθεί ότι η MVM ουδέποτε υπείχε υποχρέωση αγοράς, κάθε έτος, από την Dunamenti Ερῶμύ ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας μεγαλύτερης από εκείνη που θα είχε επιλέξει να αγοράσει εάν δεν υφίστατο η επίμαχη ΣΑΗΛ και ότι η MVM είχε επομένως αποφασίσει ελεύθερα για την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που επιθυμούσε να αγοράσει. Η Dunamenti Ερῶμύ προσθέτει ότι, εάν η καταβληθείσα τιμή δεν ήταν η τιμή της αγοράς, η MVM θα είχε επιλέξει αντ' αυτής άλλον παραγωγό, τουλάχιστον για τις ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που υπερέβαιναν την ελάχιστη ποσότητα, στον βαθμό που, όπως αναγνώρισε και η Επιτροπή με την επίδικη απόφαση, υφίστατο εναλλακτική δυναμικότητα παραγωγής καθώς και δυνατότητα πρόσθετης εισαγωγής.
- ¹²⁷ Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος, εφόσον η Dunamenti Ερῶμύ δεν προσδιόρισε σε ποιο σημείο πάσχει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση από πλάνη περί το δίκαιο. Η εταιρία αυτή αναφέρεται παρεμπιπτόντως στη σκέψη 112 της εν λόγω αποφάσεως, αλλά δεν εκθέτει τον λόγο για τον οποίο η σκέψη αυτή θα έπρεπε να αναιρεθεί (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, C-352/98 P, EU:C:2000:361, σκέψη 34, καθώς και Γαλλία κατά Monsanto και Επιτροπής, C-248/99 P, EU:C:2002:1, σκέψεις 68 και 69).
- ¹²⁸ Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο λόγος αυτός αναιρέσεως αφορά τη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή προβάλλει, επικουρικώς, ότι ο λόγος αυτός είναι αλυσιτελής.
- ¹²⁹ Όπως επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- ¹³⁰ Εισαγωγικά, το επιχείρημα της Επιτροπής, που αντλείται από το μη παραδεκτό του τετάρτου λόγου επειδή ο λόγος αυτός δεν προσδιορίζει με επαρκή σαφήνεια το σημείο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που πάσχει από πλάνη περί το δίκαιο, πρέπει να απορριφθεί. Συγκεκριμένα, με την επιχειρηματολογία που προβάλλει προς στήριξη του λόγου αυτού, η Dunamenti Ερῶμύ προσδιορίζει ρητώς τη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

- 131 Περαιτέρω, στον βαθμό που η επιχειρηματολογία της Dunamenti Ερōμύ αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο επειδή δεν κατέδειξε, κατά την εξέταση για την ύπαρξη πλεονεκτήματος, την ύπαρξη διαρθρωτικού κινδύνου κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, δεν μπορεί να προσαφθεί στην εταιρία αυτή ότι δεν προσδιόρισε τα συγκεκριμένα σημεία της εν λόγω αποφάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, EU:C:2002:582, σκέψη 423).
- 132 Ωστόσο, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας που είχε η MVM δεν συνεπάγεται την ύπαρξη πλεονεκτήματος, η Dunamenti Ερōμύ δεν θέτει εν αμφιβόλω τη διαπίστωση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία δεν είχε αμφισβητηθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι η προσθήκη των εγγυήσεων για την κάλυψη του κόστους του κεφαλαίου συνιστά πλεονέκτημα σε σχέση με τις πρακτικές που υφίστανται στις ανταγωνιστικές αγορές.
- 133 Κατά συνέπεια, το γεγονός, αν θεωρηθεί αποδειχθέν, ότι η υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας που είχε η MVM δεν συνεπαγόταν την ύπαρξη πλεονεκτήματος δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να αρκεί, αφεαυτού, για την απόδειξη της μη υπάρξεως πλεονεκτήματος από την επίμαχη ΣΑΗΛ.
- 134 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη την υποχρέωση δικαστικού ελέγχου διότι δεν κατέδειξε ότι συνέτρεχε διαρθρωτικός κίνδυνος, για την εκτίμηση της υπάρξεως πλεονεκτήματος, κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 135 Κατά συνέπεια, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από εσφαλμένη μέθοδο υπολογισμού του επιστρεπτέου ποσού της ενισχύσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 136 Η Dunamenti Ερōμύ υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον επιβεβαίωσε τη μέθοδο που υιοθέτησε η Επιτροπή για τον υπολογισμό του επιστρεπτέου ποσού της ενισχύσεως και έσφαλε ως προς τον απαιτούμενο προς τούτο βαθμό δικαστικού ελέγχου.
- 137 Η Επιτροπή ζήτησε από την Ουγγαρία να εκτιμήσει το επιστρεπτέο ποσό της ενισχύσεως συγκρίνοντας τη διαφορά μεταξύ των εσόδων που όντως πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συστήματος εντός του οποίου ίσχυαν οι ΣΑΗΛ (στο εξής: πραγματική υπόθεση) και των εσόδων που θα είχαν πραγματοποιηθεί αν δεν είχε συναφθεί καμία σύμβαση αυτού του είδους (στο εξής: εναλλακτική υπόθεση). Ωστόσο, πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι δαπάνες, εφόσον εάν εξεταστούν μόνο τα έσοδα δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί ακριβής αξιολόγηση του πλεονεκτήματος που φέρεται να προέρχεται από τη ΣΑΗΛ. Στο πλαίσιο της προσεγγίσεως που προτείνει η Επιτροπή, τα πρόσθετα έσοδα, τα οποία εισέπραξε η Dunamenti Ερōμύ στο πλαίσιο της πραγματικής υποθέσεως για να καλύψει τα έξοδα των πρόσθετων καυσίμων, χαρακτηρίζονται ως πλεονεκτήματα.
- 138 Η Dunamenti Ερōμύ υποστηρίζει ότι είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη το κόστος των καυσίμων, δεδομένου ότι αυτά αντιπροσωπεύουν το 100 % περίπου του μεταβλητού κόστους παραγωγής. Δεν πρέπει επομένως να εξεταστούν όλες οι δαπάνες, αλλά μόνον εκείνες που συνδέονται με την αγορά αερίου. Στην υπό κρίση υπόθεση, η συνεκτίμηση του κόστους των καυσίμων θα έθετε εν αμφιβόλω την ίδια την ύπαρξη της ενισχύσεως. Συγκεκριμένα, οι οικονομικοί εμπειρογνώμονες που προσέλαβε η Ουγγαρία υπολόγισαν ένα αρνητικό ποσό περίπου 100 εκατομμυρίων ευρώ βάσει των κερδών και ένα θετικό ποσό περίπου 482 εκατομμυρίων ευρώ βάσει μόνον των εσόδων.

- 139 Επίσης, δεν είναι ακριβές ότι η βασιζόμενη στα κέρδη μέθοδος στηρίζεται σε κερδοσκοπικές υποθέσεις που συνδέονται με τη συμπεριφορά της Dunamenti Ερῶμυ, δεδομένου ότι η επιπλέον κατανάλωση αερίου δεν έγινε λόγω της συμπεριφοράς που επέλεξε να υιοθετήσει η εταιρία αυτή, αλλά λόγω της επιπλέον παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- 140 Η Dunamenti Ερῶμυ επισημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, στη σκέψη 185 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η βάσει της διαφοράς των κερδών μέθοδος ήταν η καταλληλότερη. Εν πάση περιπτώσει, από τις σκέψεις 184 και 189 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη υιοθετώντας την προσέγγιση βάσει των εσόδων, εφόσον η προσέγγιση βάσει των κερδών ήταν πολυπλοκότερη στην εφαρμογή της. Πάντως, το γεγονός ότι μία μέθοδος που εντάσσεται στο πλαίσιο εναλλακτικής υποθέσεως είναι πολύ περίπλοκη στην εφαρμογή της δεν αποτελεί προδήλως στοιχείο κρίσιμο για την εκτίμηση του επιστρεπτέου ποσού της ενισχύσεως. Στη σκέψη 186 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επικαλέσθηκε προς επιβεβαίωση της προσεγγίσεως αυτής την απόφαση Budapesti Ερῶμυ κατά Επιτροπής (Τ-80/06 και Τ-182/09, ΕΥ:Τ:2012:65). Ωστόσο, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη, οι αντίστοιχες ποσότητες της εναλλακτικής και της πραγματικής υποθέσεως ήταν περίπου ίσες.
- 141 Κατά την Dunamenti Ερῶμυ, η Επιτροπή δεν μπορούσε να στηριχθεί στις εκτιμήσεις που παρατίθενται στη σκέψη 188 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά τις οποίες το πλεονέκτημα πρέπει «να εκτιμηθεί σε σχέση με τη συμπεριφορά της δημόσιας επιχειρήσεως που παρέχει το πλεονέκτημα [...], και όχι σε σχέση με τη συμπεριφορά αυτού στον οποίο παρέχεται το πλεονέκτημα», εφόσον η διαπίστωση αυτή, η οποία δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση, είναι αντίθετη με τη νομολογία του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 2 του διατακτικού της αποφάσεως Ferring (C-53/00, ΕΥ:C:2001:627), το Δικαστήριο διατύπωσε σαφώς την αρχή ότι, εάν το φερόμενο ως μέτρο κρατικής ενισχύσεως συνεπάγεται ταυτοχρόνως πρόσθετα κέρδη και επιπλέον κόστος, η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ποσών ενδέχεται να παρέχει πλεονέκτημα το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση.
- 142 Τέλος, απορρίπτοντας, στις σκέψεις 184 και 189 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη μέθοδο βάσει των κερδών, κυρίως λόγω της πολυπλοκότητάς της, το Γενικό Δικαστήριο δεν άσκησε πλήρη έλεγχο της αποφάσεως της Επιτροπής, μολονότι υποχρεούται να το πράξει όταν προβαίνει σε σύνθετες εκτιμήσεις οικονομικής φύσεως στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο με την απόφαση CB κατά Επιτροπής (C-67/13 P, ΕΥ:C:2014:2204).
- 143 Η Επιτροπή εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο επικυρώνοντας τη μέθοδο που υιοθέτησε η επίδικη απόφαση για τον υπολογισμό του επιστρεπτέου ποσού της ενισχύσεως. Ομοίως, ο ισχυρισμός ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν προέβη σε πλήρη έλεγχο της επίδικης αποφάσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 144 Πρέπει, πρώτον, να απορριφθεί το επιχείρημα ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στη σκέψη 188 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας ότι η ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος πρέπει, σύμφωνα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, να εκτιμηθεί βάσει της συμπεριφοράς της δημόσιας επιχειρήσεως που παρέχει το επίμαχο πλεονέκτημα και όχι βάσει της συμπεριφοράς αυτού στον οποίο παρέχεται το πλεονέκτημα. Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία, για την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, πρέπει να εξετασθεί αν το ίδιο πλεονέκτημα με εκείνο που τέθηκε στη διάθεση της δικαιούχου επιχειρήσεως μέσω κρατικών πόρων θα είχε παρασχεθεί από ιδιώτη επενδυτή στο πλαίσιο κανονικών συνθηκών της αγοράς (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, ΕΥ:C:2012:318, σκέψεις 78 και 79).

- 145 Όσον αφορά, ειδικότερα, την επιλογή της μεθόδου υπολογισμού του επιστρεπτέου ποσού της ενισχύσεως, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Dunamenti Ερῶμυ, με την απόφαση Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627), το Δικαστήριο δεν διατύπωσε γενική αρχή υπέρ της μεθόδου υπολογισμού βάσει των κερδών. Μολονότι, με την απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το επίμαχο μέτρο συνιστούσε κρατική ενίσχυση, εφόσον το παρασχεθέν πλεονέκτημα υπερέβαινε το επιπλέον κόστος που έφεραν οι δικαιούχοι, έκρινε ότι μόνον το επιπλέον κόστος που προέκυπτε από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας που είχαν επιβληθεί στους δικαιούχους με την εθνική ρύθμιση έπρεπε να ληφθεί υπόψη στην εκτίμηση της υπάρξεως πλεονεκτήματος κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ). Όμως, η Dunamenti Ερῶμυ δεν υποστηρίζει ότι είχε να εκπληρώσει τέτοιες υποχρεώσεις.
- 146 Ακολουθώντας, μολονότι το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, στη σκέψη 185 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η συνεκτίμηση της τιμής των καυσίμων μπορούσε να οδηγήσει στο ενδεχόμενο «το ποσό της προς ανάκτηση ενισχύσεως να είναι σαφώς μικρότερο από το ποσό που θα προέκυπτε από την εφαρμογή της [μεθόδου που υιοθετήθηκε με την επίδικη απόφαση]», δεν δέχθηκε, ωστόσο, με την εν λόγω σκέψη, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Dunamenti Ερῶμυ, ότι η μέθοδος υπολογισμού βάσει των κερδών είναι καταλληλότερη από τη μέθοδο βάσει των εσόδων.
- 147 Αντιθέτως, από την ανάγνωση του όλου περιεχομένου των σκέψεων 184 έως 192 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η μέθοδος που υιοθέτησε η Επιτροπή με την επίδικη απόφαση ήταν καταλληλότερη για την αφαίρεση από τον αποδέκτη της ενισχύσεως του πλεονεκτήματος που του παρασχέθηκε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του από τη μέθοδο βάσει των κερδών, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 110 της παρούσας αποφάσεως και την οποία υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 187 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 148 Ειδικότερα, στη σκέψη 184 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή ορθώς στηρίχθηκε στην υπόθεση ότι τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τις ΣΑΗΛ ήταν σαφώς ανώτερα από ενδεχόμενη θετική απόκλιση μεταξύ των τιμών των ΣΑΗΛ και των τιμών που θα υπήρχαν στην αγορά ελλείψει των ΣΑΗΛ και η διαπίστωση αυτή δεν αμφισβητήθηκε στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. Στη συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στην ίδια σκέψη 184, ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να περιορίσει τη διαταγή ανακτήσεως στην ενδεχόμενη απόκλιση μεταξύ των εσόδων των σταθμών παραγωγής που λειτουργούσαν στο πλαίσιο του καθεστώτος των ΣΑΗΛ και των εσόδων που θα αποκόμιζαν οι σταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας εάν δεν υπήρχαν οι ΣΑΗΛ για την περίοδο από 1ης Μαΐου 2004, εφόσον δεν ήταν δυνατό να υπολογιστεί με ακρίβεια η συνολική αξία όλων των συνθηκών που συνδέονταν με τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αγοράς της MVM για την περίοδο αυτήν.
- 149 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Dunamenti Ερῶμυ δεν μπορεί να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απλώς και μόνον επειδή το ποσό της ενισχύσεως που προέκυψε από τη μέθοδο υπολογισμού την οποία αυτό επιβεβαίωσε ήταν υψηλότερο από το ποσό που προέκυπτε από τη μέθοδο που πρότεινε προς εφαρμογή η ίδια.
- 150 Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 146 έως 148 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν απέρριψε τη μέθοδο βάσει των κερδών λόγω της πολυπλοκότητάς της, αλλά με το αιτιολογικό ότι η μέθοδος βάσει των εσόδων ήταν καταλληλότερη για την αφαίρεση από την Dunamenti Ερῶμυ του πλεονεκτήματος που της παρείχε η επίμαχη ΣΑΗΛ. Δεδομένου ότι το επιχείρημα που προέβαλε συναφώς η αναιρεσείουσα στηρίχθηκε σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 151 Κατά συνέπεια, το επιχείρημα που αντλείται από παράβαση του βαθμού δικαστικού ελέγχου που άσκησε το Γενικό Δικαστήριο, διότι δεν εξέτασε την προτεινόμενη από την Dunamenti Ερῶμυ προσέγγιση λόγω της πολυπλοκότητάς της, δεν μπορεί επίσης να γίνει δεκτό.

- ¹⁵² Τέλος, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, τη βάσει των κερδών μέθοδο για τον υπολογισμό του ποσού της ενισχύσεως που πρέπει να επιστραφεί εν προκειμένω, τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς απόδειξη της πλάνης στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την εκτίμηση του είδους της αναλύσεως που ήταν απαραίτητη για την εφαρμογή της μεθόδου αυτής είναι αλυσιτελή.
- ¹⁵³ Συνεπώς, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.
- ¹⁵⁴ Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹⁵⁵ Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των εξόδων.
- ¹⁵⁶ Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου του 184, παράγραφος 1, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εφόσον η Dunamenti Erőmű ηττήθηκε και η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη στα δικαστικά έξοδα μόνον της Dunamenti Erőmű, πρέπει αυτή να υποχρεωθεί να φέρει, επιπλέον των δικών της δικαστικών εξόδων, και τα έξοδα της Επιτροπής.
- ¹⁵⁷ Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη στο μέτρο που ασκήθηκε από την Electrabel, αυτή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Υποχρεώνει την Dunamenti Erőmű Zrt. να φέρει, επιπλέον των δικών της δικαστικών εξόδων, και τα έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.**
- 3) Η Electrabel SA φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**

(υπογραφές)